

137. Vierde groot Herents dictee (auteur: Ludo Beheydt)

Verkiezingsdebacle

De verkiezingen zijn weer voorbij. Iedereen heeft gewonnen. Tenminste, die indruk geven de kandidaten na het verdict van de kiezer. Zelden zie je een terneergedrukt gezicht voor het meedogenloze oog van de tv-camera.

De bokkensprongen en gedachtecronkels van de gesjeesde kandidaten zijn vaak enigszins verrassend. Sommigen werken duidelijk aan een tweefaseproject: als ze de verhoopte zetel niet bemachtigd hebben, gaan ze verwoed op zoek naar een coalitiepartner die hen alsnog uit de misère kan helpen. Ze willen zich per se een zetel toe-eigenen.

Anderen, die een eclatant electoraal succes op hun palmares mogen schrijven, zitten meteen veilig op de pluchen zetel.

Wat je tegenwoordig ook vaak ziet, is dat ministers burgemeester worden en Kamerleden schepen. Ongeacht de partij lijken ze te denken: "Eigen stad eerst." Misschien willen sommige nestors uit de grote partijen het langzamerhand wat langzaamaan gaan doen en verkiezen ze daarom een stadssinecure boven een federaal karwei.

Oud-Europarlementsleden nestelen zich behaaglijk in de fauteuils van de gemeenteraad en ex-partijvoorzitters vlijen hun moeë leden in het knusse velours van de burgemeestersstoel.

Zelf word ik altijd bevangen door een gevoel van medelijden als ik in volle verkiezingsrage de vele lijsten onder ogen krijg. De lijsttrekkers zitten meestal gebeiteld. Zij delen sowieso in de winst. Ook de weleer veelgeplaagde lijstduwers zijn nu beter af. Dankzij de voorkeurstemmen kunnen ze toch nog goed terechtkomen.

Het moeilijkst zitten die kandidaten die zich midden in het peloton van de lijst bevinden. Zij lijden aan notoire onzichtbaarheid. De elektronische pen glijdt onachtzaam aan hun naam voorbij. Op de verkiezingsavond keren zij onverrichter zake huiswaarts.

Hoewel zij als coauteur van een plan voor het ruimtelijkeordeningsbeleid driftig meegepend hebben met de lijsttrekker, wordt hun inzet niet naar rato beloond.

Zij zijn de manusjes-van-alles die na bewezen diensten het bos in gestuurd worden. Maar ja, misschien nog liever de dupe dan de risee van de partij.

Tezelfdertijd genieten de beter gepositioneerde collega's onverholen van hun succes. Je ziet ze op de verkiezingsavond apetrots en geëxalteerd met hun gsm'etjes zwaaien, of enthousiast met hun achterban redekavelen.

In een goed geoliede democratie zie je neoliberale bobo's overleggen met geitenwollen milieuactivisten, ultraorthodoxe socialisten en antifascistische sociaaldemocraten.

Na de verkiezing komt de detente. En het is soms gênant om vast te stellen dat politieke tinnegieters die elkaar een week eerder nog door het gore slijk haalden nu het status-quo van voor de verkiezingen wensen te handhaven.

In de verkiezingsnacht worden in afgelegen restaurants rendez-vous en tête-à-têtes georganiseerd tussen kopstukken van potentiële meerderheden. In de geëigende gremia worden drie-eenhedencoalities gecreëerd waar zelfs de Heilige Drievuldigheid niet aan kan tippen. Verkiezingen zijn de schaamlap van de democratie.